

Argentinská doga

Jak dlouho byla Jižní Amerika izolovaná od ostatního světa? Kdy a jak dlouho existovala Gondwana – antarktický kontinent, jehož součástí byla také Jižní Amerika? Přesná odpověď bez mnoha nevyjasněných kapitol dosud neexistuje. Jasně ale je, že přibližně 60 milionů let, tedy od staršího paleocenu do mladšího pliocenu, byla Jižní Amerika ostrovem. Během těchto let vznikla většina jejich endemických, to znamená pouze zde žijících druhů zvířat a rostlin. Později vzniklá Panamská šíje se sice postarala o obousměrnou migraci, díky které žili například lenochodi až na území dnešních Spojených států, ale i tak zůstala Jižní Amerika jedinečným rezervoárem ojedinělých forem zvířat. Kolem 85 procent všech ptáků žije pouze zde. Zbývajících 15 % jsou buď mořští ptáci nebo opeřenci, kteří se sem stěhují na zimu anebo ptáci žijící běžně i na jiných kontinentech. U savců se jedná přibližně o 82 procent endemických druhů. O největší proměny se postaral až teprve člověk. V roce 1498 připlul k břehům dnešní Kolumbie Španěl Amerigo Vespucci.

Druhý největší jihoamerický stát, 2 780 092 km² rozlehlá federativní republika Argentina, byla Španěly obsazena v roce 1525. Jižní část východního pobřeží obsadili v roce 1530 a založili město Santissima Trinidad — dnešní Buenos Aires. O dva roky později ovládl dobrodruh Pizarro po strašném krveprolití vyspělou kulturní říši Inků. Tehdy neexistovaly led-

ničky, nebo chemicky upravené dlouhotrvající potraviny, a tak si Španělé přiváželi „živé konzervy“, živá zvířata. Takto přivezená zvířata – jako například divoká prasata – neměla přirozené nepřátele a rychle se rozmnožovala. Rozrůstající se stáda dobytka byla nejprve používána na zpracování kůže. Přibližně v polovině 19. století se ale začalo s výrobou masových

konzerv. Velkostatkáři mohli svá obrovská stáda pást celý rok na pastvinách. Jedinými nepřáteli volně se pasoucího skotu byli jaguár a puma. Proto byl na obě šelmy prováděn neúspěšný lov.

Při dnes již nepředstavitelném odstřelu chyběli psi. Tolik čtyřnohých pomocníků ale Evropané nepřivezli. Domorodí indiáni měli

Argentinská doga je přátelská, veselá, nenáročná, málo štěká a je si dobře vědoma své síly

Hlava je bez ostrých hran. Lebka je masivní, konvexní při pohledu zepředu i z profilu

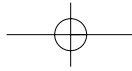
sice své psy, ale ti nebyli k lovu vycvičení. Středně velcí psi v indiánských vsích měli stojící uši a zatočený ocas; byli nejčastěji červenohnědí anebo strakatí. Přistěhovalí Španělé potřebovali nejenom lovecké pomocníky, nýbrž i psy, kteří by budili u indiánů patřičný respekt, a to nejenom při hlídání volně se pasoucího skotu a velkostatků, nýbrž také při pronásledování uprchlých otroků. Navíc toužili po

zábavách, které znali z domova; a k nim též patřily psí zápasy. Výchovu k agresivitě při zápasech absolvovaly například velké bílé cordobské dogy, jinak hlídací a obranářští psi. Měly velmi podobný výraz jako starý španělský pes alano, pojmenovaný podle germánského kmene Alanů, který došel spolu se západními Goty až na Iberský poloostrov. K lovu jaguára, pumy a velmi se rozmnoživších divokých prasat nebyly ale cordobské

dogy dostatečně mrštné a vytrvalé. Ostatní z Evropy přivezení lovečtí psi byli ovšem pro lov silných šelem příliš slabí. Přáním byl pes, který by měl sílu cordobských dog a vytrvalost a skvělý čich již tehdy osvědčených evropských loveckých psů. Pokusů bylo několik. Byly neprofesionální a narozeným křížencům se doslova po celá staletí rodila vzhledem i povahou velmi rozdílná štěňata. V první polovině 19. století byl celý

Středová rýha je jen málo patrná, týlní hrbol nesmí vystupovat. Jařmové oblouky dobře odstupují a tvoří hlubokou prohlubeň spánků

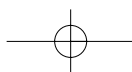

kontinent ve víru revolucí a cílený chov byl utopí. V roce 1825 byla prohlášena republika Spojených států laplatských (Argentina). V roce 1865 vyhláší Brazílie, Uruguay a Argentina válku proti Paraguay a teprve po ní se situace v Argentině trochu uklidňuje. Do prvního cíleného chovu se pouští lékař MUDr. Antonio Norez Martinez. Přeje si psa, který by dokázal držet stopu a byl vytrvalý. Touží po vhodném, nepřiliš hlučném pomocníkovi při lovu především divokých prasat,

lišek a guanak, ale občas i pum. Píše se totiž rok 1873 a ve volné přírodě je pořád ještě dost jaguárů a pum. Dr. A. N. Martinez je zanícený kynolog a o loveckých psech chovaných v Evropě má dost podrobný přehled. Dovězené bojové psy z provincie Cordoba kříží se španělským honičem. Jejich potomky při lovu bedlivě sleduje, aby mohl k dalšímu chovu vybrat ty nejvhodnější. Při jedné větší lovecké expedici je ale zavražděn. V rozběhlém chovu pokračuje jeho bratr

JUDr. Augustin Nores Martinez. Čeká až vyrostou synové zavražděného bratra, a potom jim celý chov předává. Skutečný čistokrevný chov tak začíná přibližně kolem roku 1900. Ale cesta k vytouženému cíli trvala nejméně ještě dalších třicet let.

Největší zásluhu na argentinské doze má určitě RNDr. Antonio Nores Martinez mladší, profesor genetiky. V oddělených skupinách kryje s německým boxerem, anglickým buldogem, irským vlkodavem (chce zvýšit rych-

lost), bordeauxskou dogou (větší mohutnost a statečnost), bulteriérem (nebojácnost), pyrenejským mastinim (který má velký podíl na bílé barvě) a německou dogou (vzrůst). Vlastnosti posledně jmenovaného plemene není poměrně brzy třeba oživovat, neboť vzrůst ostatně podpořila i jiná plemena, a tak raději přilévá krev ohařů a pointerů, dovážených z Německa, Anglie a především z Francie. Ohaři a pointeri zdokonalují čichové schopnosti a pozměňují celkovou stavbu těla. Všechna křížení však nejsou bez problémů; ve skupině s větším podílem krve bulteriérů se u bílých argentinských dog častěji vyskytuje hluchota.

Celý rod doktorů A. Nores Martínezů má v roce 1954 definitivně jasno, a proto začíná od tohoto roku všechny své psy registrovat. Hned v roce 1955 předvádějí svoje dogy na výstavě v Buenos Aires. Zařazeny jsou mezi obranářské a strážní psy. Obdivovaná je nejenom jejich odvaha, ale též skvělá ovladatelnost.

Již 22. srpna 1960 přistávají první argentinské dogy (jeden pes a dvě feny) na letišti ve Stuttgartu. Budí vel-

kou pozornost. V samotné Argentíně dochází k definitivnímu uznání plemene až 21. května 1963. Mezinárodní kynologická federace FCI tak činí 31. července 1973.

Po svých předcích získaly argentinské dogy především lovecké sklony, proto si dejte velký pozor, chováte-li doma ještě kočky či papoušky; zvláště tehdy, pokud na takovou společnost nejsou zvyklí již od narození. Ve většině evropských států se situace v posledních letech přece jen změnila, ale v Argentíně existuje mnoho farem, které zkoušejí velmi tvrdě ostrost a nebojácnost štěňat. Při testech používají živé, silné pumy a divoké kance s pořádnými kly. Méně šikovná štěňata jsou nejenom vyřazena z dalšího chovu, ale mnohdy test ani nepřežijí. Psi totiž mají zvířata nejenom pronásledovat, ale při setkání s ním bojovat a zdolat jej. Rozhodně se nejedná o plemeno vhodné pro začátečníky. A rozhodně se vyplatí pořídit si štěně od dobrých chovatelů. Takoví jsou už i v České republice. Více informací se dovíte na telefonu 731 447 951.

Vladimír Kamínek

Popis:

Silná a těžká hlava středních proporcí tvoří s krkem silný svalnatý celek. Hřbet nosu je lehce konkávní. Nosní houba je černě pigmentovaná. Těsně přiléhající pysky, s volnými, černě pigmentovanými okraji jsou středně silné. Silné čelisti jsou postavené oproti sobě (bez předkusu a bez podkusu). Tmavě hnědé až oříškově hnědé oči mandlového tvaru jsou chráněné očními víčky s černým okrajem. Depigmentace víček není považována za vadu. Posazené jsou daleko od sebe. Též uši jsou vzhledem k šířce lebky daleko od sebe. Jsou vzpřímené, trojúhelníkovitého tvaru, kupírované. Skvrny na uších by měly zůstat bez postihu. Silnou kůži pokryté líce jsou bez vrásek. Zdvížený krk je dobře osvalený. Jeho horní linie je mírně klenutá. Na hrdle se tvoří drobné vrásky, nikoliv lalok. Srst je v těchto místech trochu delší.

Horní linie trupu je rovná. Hřbet je široký se silně vyvinutým svalstvem. Stejně široká jako hrudník je i záď. Hrudník je dostatečně prostorný pro objemné plíce. Hloubka hrudníku odpovídá 50 procentům kohoutkové výšky. Břicho směřuje hodně nad dolní linii hrudníku, ale zase ne tolik jako například u chrtů. Hrudní končetiny jsou při pohledu ze strany i zepředu postaveny svisle. Tlapy hrudních končetin jsou kulaté, se silnými, sevřenými prsty s masitými, tvrdými polštářky. Rovnoběžně postavené, silné pánevní končetiny mají stehna s výrazným osvalením. Úhel mezi stehenní kostí a bércelem odpovídá 110°, úhel kyčelního kloubu asi 100°, hlezenní kloub vytváří úhel přibližně 140° a nárt je postaven pod úhlem 90°. Tlapy u pánevních končetin jsou trochu menší a širší než u hrudních.

Silný, dlouhý, středně vysoko nasazený ocas vytváří úhel 45°. V akci se mírně zdvihá, v klidu je svěšený. Silná kůže je po celém těle měkká a pružná, přiléhá k tělu. Kromě volnější kůže na krku netvoří nikde jinde vrásky. Je co nejméně pigmentována. Měkká, hladká, lesklá srst je 1,5 až 2 cm dlouhá. Její barva je čistě bílá, pouze kolem oka je černá či hodně tmavá skvrna, která nesmí přesahovat 10 % hlavy. Více než jedna barevná skvrna na hlavě není trpěná.

Výška v kohoutku:

Pes – 62 až 68 cm, fena – 60 až 65 cm.

Váha:

Pes – 45 až 60 kg, fena – 40 až 45 kg.

Plemenná skupina:

Skupina číslo 2 (jako pinčové a knírači, molosové a švýcarské salašníčtí psi. Patří do sekce 2, jako molosové a dogovití psi.

Používaná zkratka v ČR:

AD